

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: M. M., narozený dne X,
bytem X,
zastoupený: Mgr. MUDr. Jana Kollrossová, advokátka,
sídlem náměstí Republiky 202/28, 301 00 Plzeň,

proti

žalovanému: Ministerstvo obrany,
sídlem Molákova 576/11, 186 00 Praha 8,

v řízení o žalobě ze dne 6. 2. 2023 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 12. 2023, č. j. 263257/ID-24/OPM,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 12. 2023, č. j. 263257/ID-24/OPM se zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 3 146 Kč, a to k rukám právní zástupkyně do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 12. 9. 2022 pod sp. zn.: 263257/ID-15/24 žalovaný přiznal žalobci invalidní důchod. Na základě posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Tachov totiž dospěl k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činí 35 %. Podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, se jedná o invaliditu

prvního stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %.

2. Žalobce proti tomuto závěru brojil námitkami, podle nichž žalovaný měl přiznat žalobci invalidní důchod pro invaliditu vyššího stupně. Žalovaný změnil namítané rozhodnutí ve věci. V řízení o námitkách nechal žalovaný znovu vypracovat posudek lékařem, z něhož vyplynulo, že hlavní příčinou nepříznivého zdravotního stavu žalobce spadá pod kapitulu XV (Funkční poruchy, postižení po úrazech, operacích), oddíl B (Postižení končetin), položku 1e (Ztráta končetin, jejich částí; anatomická ztráta části ruky s ohledem na dominanci při částečně zachované funkci úchopu nebo ztráta palce ruky s ohledem na dominanci při částečně zachované funkci úchopu nebo ztráta části nohy v nártu nebo ztráta části nohy v záprstí) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje hodnotu v rozmezí 25-30 %. Lékař zvolil horní procentní hranici bez dalšího navýšení. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění invaliditu však podmiňuje pokles pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Žalobce tudíž není invalidní podle rozhodnutí žalovaného ve smyslu ustanovení § 39 zákona o důchodu pojištění.
3. Proti rozhodnutí žalovaného žalobce brojil žalobou, v níž namítl následující: rozhodnutí žalovaného je v přímém rozporu se zdravotními zprávami a zásadami pro posuzování invalidity a poklesu pracovní schopnosti. Míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena v rozporu s vyhláškou o posuzování invalidity. Žalobce přišel o prsty na dominantní končetině, a to v poměrně vysokém věku, což jej velmi limituje. Žalobce má dále za to, že u něj došlo nejenom k částečné ztrátě ruky se zachovanou funkcí úchopu, ale k částečné ztrátě ruky s úplnou ztrátou úchopu s ohledem na dominanci. Vedle ztráty části ruky ve formě příslušných prstů dochází u žalobce rovněž stále k otokům, bolestivosti pahýlů, vznikají fantomové bolesti a dochází i k poruše prokrvení, a to zejména vlivem změn vnější teploty. Žalobce má dále za to, že je nutné míru poklesu stanovit objektivně, tedy bez ohledu na to, zda zaměstnavatel umožní žalobci úlevy či nikoliv. V rámci denních aktivit nemůže žalobce s ohledem na dominanci končetiny řádně zajistit ani svoji sebeobsluhu, když se teprve učí většinu denních činností nahrazovat druhou končetinou, což však v případě jemné i hrubší motoriky je dosud pro něho v podstatě nemožné. Není dosud (a nebyl ani ke dni posuzování) schopen např. těchto činností: psaní na klávesnici, psaní tužkou, stříhání nůžkami, používání náradí, zapínání knoflíků a zipu, zavazování tkaniček, úchopu obecně. Zejména ztrátou schopnosti úchopu dominantní končetinou došlo k úplné ztrátě dovednosti, které žalobce získal praxí v jednotlivých zaměstnáních: mechanik sítí, seřizovač, údržbář. Žalobce není schopen zvládat v podstatě žádnou činnost z těch, co vykonával v rámci své pracovní historie. I činnost administrativní je u žalobce značně omezena ztrátou schopnosti psát dominantní končetinou. S ohledem na dosažené vzdělání a pracovní historii žalobce, jeho zkušenosti, znalosti a schopnost rekvalifikace, je nutné zvýšit ještě míru poklesu pracovní schopnosti podle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity o 10 %.
4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl následující: posudkovým lékařem byla zohledněna veškerá prokázaná zdravotní postižení žalobce, včetně závěrů s jednoznačným a konkrétním zdůvodněním. Při posudkovém závěru vycházel ze zdravotní dokumentace žalobce z roku 2022, včetně profesního dotazníku. V posudkovém závěru se plně

vypořádal i s námitkami žalobcem uvedenými v opravném prostředku. Z hlediska výše uvedených skutečností tak byl posudkový závěr shledán žalovaným jako úplný a přesvědčivý. Žalovaný tedy nadále setrvává na právním názoru obsaženém v žalobou napadeném rozhodnutí o námitkách.

Posouzení věci

5. Napadený výrok rozhodnutí žalovaného krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“) v mezích výše shrnutých žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
6. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobce na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)].
7. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č.j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4.12.2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
8. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č.j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25.9.2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č.j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č.j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11.11.2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
9. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobce.
10. Posudková komise dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí poklesly nejméně o 35 %, a proto se v jeho případě jedná o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Posudková komise u žalobce shledala postižení, jak ho vymezuje kapitola XV, oddíl B, položka 1e vyhlášky o posuzování invalidity, a to v horní hodnotě procentního rozmezí, tedy 30 %. Byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. U žalobce se jedná o ztrátové postižení částí prstů dominantní končetiny v důsledku řezného úrazového mechanismu s neúplným postižením úchopové schopnosti pravé ruky s dominujícím výrazným omezením jejích silových kapacit. Míru poklesu pracovní schopnosti u žalobce posudková

komise stanovila v celkové hodnotě 35 %, a to navýšením o 5 % podle § 3 odst. 2 citované vyhlášky vzhledem k tomu, že žalobce není schopen využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, pokračovat v předchozí výdělečné činnosti. Za datum vzniku příslušného stupně invalidity posudková komise určila den 20. 5. 2022, tzn. den úrazu na cirkulárce s traumatickou amputací. Platnost posudkovou komisí stanovena trvale.

11. Podle posudku není žalobce pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav schopen výkonu těžké fyzické práce, práce spojené s manipulací těžkými břemeny, s nadměrnou zátěží horních končetin, v riziku úrazu. Schopen odpovídajícího pracovního zařazení respektujícího uvedená omezení, dominantně zařazení v administrativní pracovní sféře.
12. Posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity. Obsahově se posudek úplně vypořádal s námitkami žalobce a s lékařskými zprávami předloženými v řízení před soudem. V řízení před soudem byli účastníci seznámeni se složením posudkové komise a s obsahem posudku, přičemž proti nim nic nenamítli. Soud proto posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý.
13. Protože posudek splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalovaného. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobce odpovídá 35 %, což podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění odpovídá invaliditě prvního stupně, která byla dána ke dni napadeného rozhodnutí žalovaného.

Závěr

14. Jelikož žalovaný vycházel z toho, že žalobce není invalidní, bylo jeho rozhodnutí založeno na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Soud proto jeho (předmětnou žalobou napadené) rozhodnutí zrušil pro vady podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.).
15. Žalovaný bude v dalším řízení vycházet ze skutkového stavu zjištěného na základě provedeného dokazování v soudním řízení, tedy **že invalidita prvního stupně žalobce vznikla ke dni 20. 5. 2022 a od té doby trvá** (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
16. Procesně úspěšný žalobce má vůči neúspěšné žalované straně právo na náhradu řízení (§ 60 odst. 1 věty první s. ř. s.). Žalovaný je proto povinen do jednoho měsíce ode dne právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v celkové výši 3 146 Kč za dva úkony právní služby po 1 000 Kč spočívající v převzetí a přípravě zastoupení a sepisu žaloby [§ 11 odst. 1 písm. a) a písm. d) ve spoj. s § 7, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 3 advokátního tarifu] a dva režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. To vše navýšeno o daň z přidané hodnoty ve výši 546 Kč. Celková výše se tedy rovná částce 3 146 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 19. července 2023

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.